

Program pracy duszpasterskiej w pierwszym roku wielkiej Nowenny przed Millenium.

IGNACY ŚWIRSKI

Doktor Filozofii i św. Teologii

Z BOŻEGO ZMIŁOWANIA I ŁASKI STOLICY APOSTOLSKIEJ

BISKUP SIEDLECKI czyli PODLASKI

Gdy już mamy za sobą okres przygotowawczy pracy przed Millenium, zakończony ślubowaniem Ludu Bożego w parafiach całej Polski, musimy podziękować Ojcu Miłosierdzia i wszelkiego pocieszenia wdzięcznym sercem za obfite łaski, których przez Królową świata i Królową Polski doznaliśmy. Te łaski, udzielone Ludowi Bożemu, tak nas zaskoczyły, że teraz dopiero widzimy lepiej jak niepełny był nasz wysiłek i wiara w owocność programowej pracy. Zarówno dzień 26 sierpnia ub. roku, jak i dzień 5 maja br. przeszły nasze najśmielsze oczekiwania. Dlatego to pragniemy z żywszą wiarą i gorliwością stanąć do pracy w tym pierwszym roku Wielkiej Nowenny, aby praca Duchowieństwa Ludu Bożego przyniosła pełny owoc Narodowi Katolickiemu, zbliżającemu się szybko do Tysiąclecia swojego Chrześcijaństwa.

W tym celu Komisja Duszpasterska Episkopatu w połączeniu z Komisją Maryjną Millenium opracowała program pracy duszpasterskiej w Pierwszym Roku Wielkiej Nowenny, przyjęty przez Konferencję Episkopatu, jako obowiązujący w całej Polsce. Program ten podajemy do wiadomości Duchowieństwa naszej Diecezji.

Informacje wprowadzające

Do obchodu 1000-lecia chrztu Polski (Millenium Religijno-Kościelne Narodu) Kościół przygotowuje się przez wypełnienie odnowionych i zaktualizowanych ślubów Jana Kazimierza.

Rok wstępny mamy już poza sobą. Dwa jego wielkie akty to: 1. Śluby Jasnogórskie 26. VIII. 1956 r. i 2. Ponowienie tych Ślubowań w parafiach całej Polski w niedzielę 5 maja br.

Następne lata Wielkiej Nowenny, z których każdy trwa od 3 maja do 3 maja następnego roku, poświęćmy realizacji głównych myśli rotacji ślubowania, aby na rok 1966 stawić Bogu Naród Polski odnowiony w swym chrześcijaństwie.

I. Rok pracy duszpasterskiej (1957/1958) poświęćmy realizacji hasła: "Przyrzekamy wierność Bogu, Krzyżowi i Ewangelii, Kościołowi i Jego Pasterzom".

II. Rok 1958-59 uwzględnia hasło: "Przyrzekamy żyć w łasce uświęcającej bez grzechu ciężkiego".

III. Rok 1959-60 będzie poświęcony hasłu: "Przyrzekamy stać na straży budzącego się życia".

IV. Rok 1960-61 będzie powiązany z hasłem: "Przyrzekamy wierność małżeńską".

V. Rok 1961-62 realizuje hasło: "Przyrzekamy świętość ogniska małżeńskiego".

VI. Rok 1962-63 wiążemy z hasłem: "Przyrzekamy wychować młode pokolenie w wierności Bogu i Kościołowi".

VII. Rok 1963-64 poświęćmy hasłu: "Przyrzekamy pielęgnować sprawiedliwość i miłość społeczną".

VIII. Rok 1964-65 położy nacisk na hasło: "Przyrzekamy walczyć z wadami narodowymi - zdobywać cnoty".

IX. Rok 1965-66 będzie związany z hasłem: "Przyrzekamy szerzyć cześć i nabożeństwo do Matki Bożej".

Okres ten układa się w przedziwną Wielką Nowennę podobną do trwania Matki Bożej i Apostołów w Wieczerniku w oczekiwaniu na Zesłanie Ducha Świętego.

W każdym roku dnia 3 maja, jeśli to będzie niedziela, lub w najbliższą niedzielę po 3 maja, parafie odnowią ślubowanie. Dnia 26. VIII. na Jasnej Górze czynią to pielgrzymki, przedstawiciele Narodu oraz Episkopatu z Prymasem na czele.

Pierwszy Rok Wielkiej Nowenny

(3. V. 1957 - 3. V. 1958)

Zaczynamy jakby od początku, od tego co praojcom naszym, poganom, przynieśli misjonarze z zachodu i z południa. Część z nas bowiem murseje w bylejakim chrześcijaństwie. Stosunkowo niewielka jest grupa chrześcijan pełnych, twórczych, apostoelskich. Choć pewnych zadań w pełni nie osiągnęliśmy, to przecież wiemy, że chrześcijaństwo jest zdolne wciąż zaczynać od nowa, gdyż Chrystus jest Ojcem przyszłego, nowego wieku. Prostota i oczywistość tegorocznego hasła nie może nam sugerować, że nałożone przez nie zadania zostały już wykonane. Do spraw chrztu, wiary, przynależności do Kościoła, do życia w Kościele naszych braci zapisanych w wyznaniowych księgach Kościoła, mamy podejść z duchem braterskiego apostołstwa pierwszych chrześcijan.

I. Synteza zamierzonego osiągnięcia:

1. Pogłębić w duszach Polaków świadomość, że jesteśmy z historycznej tradycji i z istoty tworzywa duchowego narodem chrześcijańskim. Innym być nie umiemy.

2. Oczyścić i pogłębić te rysy i cechy naszego życia religijnego, które przemawiają do oczu i uszu ludzi, także i nawiedzających nasz kraj cudzoziemców, pokazując wszystkim, że jesteśmy narodem chrześcijańskim.

3. Uzdolnić Naród do apostoelskiego objawiania swego chrześcijańskiego oblicza, a do ścierania i usuwania czy zniekształcenia rysów chrześcijaństwa, powodowanych przez grzech.

II. Formami działania będą:

1. Nauczanie parafialne, zgodnie z hasłem I Roku Nowenny.

2. Duszpasterstwo liturgiczne.

3. Duszpasterstwo stanowe.

4. Katechizacja rodzinna, parafialna, szkolna.

5. Pielgrzymki, zjazdy.

6. Prace szczególne.

1. Nauczanie parafialne

Kazania niedzielne. Przynoszą je: Biblioteka Kaznodziejska z Poznania i Ambona Współczesna z Kielc.

Rozpracowują one hasło tegoroczne pod względem treści myślowej i zastosowania w życiu. Kazania niedzielne, związane z hasłami rocznymi, realizującymi wypełnienie ślubowań są obowiązujące.

Święcenie pierwszych sobót miesiąca. Katolików uczęszczających na nabożeństwa pierwszych sobót, zachęcić do "Apostołstwa modlitwy i umartwienia", rozumiejących dobrze myślową treść tegorocznego hasła i wspierających pracę kapłanów. Apostołstwo to obejmie szczególnie siostry zakonne i chorych.

Święta Matki Bożej. Urządzać je przede wszystkim trzeba jako uroczystości kobiety, nad których odrodzeniem chrześcijańskim w tym roku szczególnie pracujemy. Kobietom

wskazemy, że muszą mieć ideały jak Matka Boża, że muszą składać ofiary i natrudzić się w życiu. Inaczej nie spełnią zadania żony, matki, pielęgniarki, żywicielki. W kazaniach pokażemy jak Matka Boża służyła Bogu, Ewangelii i Kościołowi.

Czytanki majowe i październikowe. Czytanki majowe pomagały nam pojąć treść ślubowań w ramach wiary, Kościoła i życia. Październikowe przyniosą wizerunki Polaków, dawnych i współczesnych, dobrych chrześcijan.

Misje parafialne. Do zasadniczych celów misji włączamy tematy i pouczenia, związane z wypełnieniem tegorocznego hasła. To samo obowiązuje w ramach rekolekcji wielkopostnych w roku 1958 oraz innych przeżyć religijnych, gromadzących dużo wiernych.

Duszpasterstwo okresowe i okazyjne wykorzysta liczne gromadzenie się wiernych na odpusty parafialne, 40-godzinne nabożeństwo, a nawet prymicje i jubileusze do omówienia niżej podanych tematów w ramach duszpasterstwa stanowego i liturgicznego. Dochodzą tu wizytacje i nawiedziny biskupie parafii oraz kościołów. Zacznie się "Nawiedzanie Maryi" w parafiach przez kopię Jej obrazu, pobłogosławionego przez Ojca św. Piusa XII.

2. Duszpasterstwo liturgiczne

Sakrament Chrztu św. Staramy się wiernym wskazać, że chrześcijanami stajemy się nie przez zapisanie do wyznaniowych ksiąg Kościoła, lecz przez wszczęcie w Kościół - Mistyczne Ciało Chrystusa. Czyni to Chrzest św., sakrament istniejący w wielu polskich duszach martwo. Jest to przyczyna mało skutecznego przyjmowania innych sakramentów. Trzeba ożywić obrzęd chrztu dziecka w Polsce.

Konsekracja Kościołów. Kapłani poczynią przygotowania do konsekracji kościołów. Wypada, by na rok 1966 kościoły otrzymały "sвій chrzest".

Chrzcielnica. Należy sprawić chrzcielnice do kościołów, które ich nie mają, a lepiej umieścić wiele chrzcielnic w kościołach, dając im miejsce widoczne, godne i dogodne, by wierni obserwowali obrzęd chrztu.

Uświęcenie życia i pracy wiernych. Szukając natchnienia w Rytuale i zwyczajach liturgicznych duszpasterstwa staramy się uświęcać doczesność, czyli życie i prace wiernych, a jednocześnie obliczu Polski nadajemy rysy chrześcijańskie.

W duszpasterstwie liturgicznym dążymy by katolicy:

- a) Cenili sobie przynależność do Kościoła przez Chrzest św.
- b) Dążyli do ochrzczenia dzieci polskich (likwidacja opóźnień i zaniedbań chrztów). To zadanie najbliższej kolędy dla kapłanów.
- c) Wykazywali większą odwagę w wyznawaniu Boga w miejscach publicznych. Chodzi tu o chrześcijańskie powitanie, uchylenie nakrycia głowy przed kościołem itp.
- d) Pilnie święcili dzień świąteczny.

3. Duszpasterstwo stanowe

Na nabożeństwach stanowych przedłożymy następujące zadania wiernym:

1. Mężczyźni - Ojcowie:

Zaznaczą chrześcijaństwo Narodu przez zgłoszenie dzieci na naukę religii w szkole. Będą w domu przypominać dzieciom obowiązek katechizacji.

Pokryją koszt nabycia krzyża, podręczników do nauki religii, modlitewników, różańców oraz prenumeratę gazety katolickiej. Oszczędność trzeba zrobić na wydatkach zbędnych, np. na papierosy i alkohol.

Wezmą na siebie odpowiedzialność za katolickie przeżycie dnia świątecznego w rodzinie (spoczynek w pracy, udział we Mszy św., godzenie tego z czasami niedzielnymi).

Twarz Narodu obetrą z brudu pijaństwa.

Śmiało uczestniczyć będą w procesjach i śpiewie religijnym.

2. Kobiety - Matki, Dziewczęta. Wśród nawału potrzeb religijno-moralnych nasuwa się konieczność wyraźniejszej w tym roku pracy nad odrodzeniem religijno-moralnym kobiet. Planuje się w niedzielę 15 września ogólnopolską pielgrzymkę kobiet na Jasną Górę.

Tegoroczne wykłady Uniwersyteckie dla Duchowieństwa na KUL-u od 27 do 29 VIII będą poświęcone problemowi odrodzenia kobiety przez duszpasterstwo polskie. Swą wierność Bogu, Krzyżowi, Ewangelii, Kościołowi i Jego Pasterzom kobiety okażą:

Wysiłkiem dźwignięcia pewnej części swych siostr z rozwiązłości uprawianej poza małżeństwem i w małżeństwie, a jeszcze większej grupy kobiet z nastroju coraz bardziej okazywanego seksualizmu.

Współdziałaniem z mężem nad zapisaniem dzieci na naukę wiary w szkole.

Opieką nad religijnym życiem dziecka w domu i parafii.

Współpraca z dziećmi nad upowszechnieniem pozdrowienia chrześcijańskiego.

3. Młodzież akademicka. Zadba o swą sylwetkę zewnętrzną i sposób życia; dbałość o ubiór, kulturę bycia w miejscach publicznych, szlachetność, wyrazistość zewnętrznych znaków chrześcijaństwa (medalik, krzyżyk, pozdrowienie chrześcijańskie, cześć zewnętrzna dla świętości religijnych), wyraziste skupienie się około kościoła akademickiego i duszpasterstwa akademickiego.

4. Młodzież ucząca się i pracująca. Zadba o codzienną modlitwę także i w szkole, będzie pilnie uczęszczać na szkolną naukę wiary, a pracująca - na nabożeństwa stanowe. Postara się o regularny udział we Mszy św. niedzielnej. Uszlachetni swój sposób zachowania się na miejscach publicznych.

5. Upowszechnią jeszcze bardziej pozdrowienie chrześcijańskie.

6. Pracownicy służby zdrowia. Dbać będą o ułatwienie religijnej posługi dla chorych przez kapłanów. Odnowią religijny szacunek zwłok.

4. Katechizacja rodzinna, parafialna, szkolna

Uwzględniają one tegoroczne hasło. Uczynią to katecheci i rodzice, którzy mają być odbiorcami tegorocznej pracy duszpasterskiej i przekazywać ją dzieciom.

5. Pielgrzymki i zjazdy

Diecezja i parafie zorganizują pielgrzymki na Jasną Górę i do miejsc pielgrzymkowych diecezjalnych. Pożądane są pielgrzymki stanowe. Obejmować nimi wiernych, którzy jeszcze na Jasnej Górze nie byli.

6. Prace szczególne

W adwencie trzeba zacząć akcję zaopatrywania wiernych w tekst ewangelii. Czytać ewangelię po nieszpórach, szkolić wiernych w indywidualnym czytaniu Pisma św. Urządzić konkursy, zwłaszcza dzieci i młodzieży w czytaniu ewangelii.

W wielkim Poście należy urządzić dla każdego stanu kościelną procesję z domowymi krzyżami (Pasyjkami) w rękę. Przed tym trzeba wiernym ułatwić kupno krzyżów, (urządzić zbiorowe poświęcenie) do domów. Trzeba pokierować akcją stawiania lub odnawiania krzyżów (np. upadłych) przydrożnych, na cmentarzach. Upowszechnimy też zwyczaj żegnania się przed i po jedzeniu, przed podróżą. Przyda się poprawić dokładność żegnania się.

W święto Chrystusa Króla i w Wielki Piątek upowszechniamy przez dzieci i młodzież pozdrowienie katolickie.

W Wielki Piątek dla katolików Polski o godz. 15.00 urządzamy moment skupienia i przeżegnania się dla uczczenia zbawczej śmierci Chrystusa. Czyni to każdy katolik na miejscu, w którym się znajduje o tej porze.

Wierność Kościołowi i Jego Pasterzom, kierujemy pod adresem Ojca św. Biskupa Diecezjalnego i Proboszcza. Uczynimy to w święto papieskie, 29 VI., w rocznicę prekonizacji biskupa, w rocznicę konsekracji kościoła parafialnego. Wyrabiamy szacunek i posłuszeństwo. Apelujemy do Ludu o posłuszeństwo decyzjom Biskupa, tyjącym się przeniesień kapłanów na nowe stanowiska, w wypadku tworzenia parafii, zmiany granic parafii. Prosimy wiernych o ciągłą modlitwę za duchownych, za Seminarium. Organizujemy parafialne modły za

kapłanów. Można ustalić dla wiernych małą dodatkową ofiarę roczną na cele kościelne diecezji.

III. Uwagi wykonawcze

1. Arcypasterz diecezji prowadzi pracę realizacji Ślubów Jasnogórskich przez Kurialny Wydział Duszpasterstwa, przy współdziałaniu Maryjnego Referenta, i dlatego zarządzenia odpowiednich referentów należy wykonywać z całą dokładnością, jako wyraz osobistej woli naszej.

2. Wydział Duszpasterstwa przepracuje niniejszy program z Księżmi Dziekanami na ich konferencji. Z kolei Księża Dziekani przeniosą wyniki swej konferencji na konferencje dekanalne.

3. Niniejszy program ma być dokładnie znany Duchowieństwu diecezjalnemu i zakonnemu, zakonnikom, katechetom i katechetkom, organistom, a w odpowiednich punktach i ludowi wiernemu.

4. Wydział Duszpasterstwa Kurii będzie zasilał wykonywanie programu pracy materiałami pomocniczymi. Należy rozprowadzać afisze, jakich dostarczy Jasna Góra bezpośrednio albo przez Wydział Duszpasterstwa. Najpierw trzeba zaopatrzyć parafie w teksty haseł rocznej pracy. W dalszym ciągu trzeba rozpowszechniać teksty ślubowań, przygotować je na tegoroczną wizytę pasterską (kolędę).

5. Pracę duchową należy wesprzeć lekturą książek z biblioteki parafialnej (oto dobry moment odnowienia bibliotek parafialnych), urządzeniem czytelni parafialnych (prasa katolicka przynosi pouczenia związane z wykonaniem ślubów). Dzieci i młodzież skorzysta wiele z filmów, przedstawień i akademii związanych z wykonaniem hasła rocznego.

6. W niedzielę 25. VIII 1957 r. parafie połączą się duchowo z Jasną Górą, gdzie nazajutrz (26. VIII.) Przedstawiciele Episkopatu oraz obecni tam pielgrzymi odnowią w pierwszą rocznicę Ślubowania Jasnogórskie. Każda diecezja weźmie udział w tej uroczystości przez delegację Księży Dziekanów.

IV. Apel do Duchowieństwa

Duchowieństwo nasze przygotowało już 2 akty Dziesięciolecia Millenium: Ślubowanie i ich odnowienie w parafiach. Wspaniały był akt pierwszy, lecz oczekiwania Konfratrów przeszedł akt drugi. Wtedy wielu z nas powiedziało; "To jest dzieło Boże". Duchowieństwo nabrało zaufania do przedkładanych mu programów pracy. Można żywić zaufanie, że gdy Confratres na rekolekcjach kapłańskich i na konferencjach dekanalnych (przez tematy nauk duchowych i referatów) odnowią swój stosunek do Boga, Krzyża i Ewangelii, do Kościoła i Ojca św. oraz Biskupów, to następnie dokonają tego dzieła w sercach wiernych.

Wobec widocznych owoców pracy naszej na chwałę Trójcy św. przez Królową Polski, zachęty nasze do dalszej pracy są zbędne. Pozostaje nam błogosławieństwo nasze arcypasterskie, którego z serca udzielamy całej Diecezji.

Siedlce w sierpniu 1957 r.

† *Ignacy bp*

(WPD 1957 r. Nr 11 s.73-80)